

Wychodzi codziennie o godzinie 4. popołudniu, z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Przedpłata wynosi: W MIEJSCU kwartalnie 4 zhr. 50 ct. miesięcznie 1 „ 50 „ Z przesyłką pocztową: w Monarchii austro-węgierskiej 6 „ do Prus i Niemiec 6 „ „ Francji 6 „ „ Belgii i Szwajcarii 6 „ po 7 zhr. 50 ct. „ Włoch, Turcji i księstw Nadd. 6 „ „ Serbii 6 „ Numer pojedynczy kosztuje 10 ct.

GAZETA NARODOWA

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują: We LWOWIE biuro administracji „Gazety Nar. ulica Kopernika liczbą 5. Ogłoszenia w Frydzu przyjmują wydział „Gazety Nar.“ sieniowa pana Adama, Rue Clément 4, Paris; w Wiedniu Otto Maass (Hassenstein & Vogler) nr. 10. Walfischgasse, A. Appelik, Stadt, Stubenbastei 2. M. Dukas, I. Riemergasse 13. Rudolf Meese, Seilerstrasse nr. 2. Henryk Schalek, 1, Wollzeile 14. Maurycy Stern, Wollzeile 22; G. L. Daube & Comp. w Frankfurcie n. M.; w Warszawie Rajchman & Frencler Senatorska 22; w Krakowie W. Kukliński. OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 6 ct. od miejsca objętości jednego wiersza drobnym drukiem. Reklamy w rubryce „Nadesłane“ 20 ct. od wiersza.

Od Administracji

„Gazety Narodowej“.

Przedpłata wynosi:

we Lwowie:

rocznie 18 zhr.

półrocznie 9 „

kwartalnie 4 zhr. 50 ct.

miesięcznie 1 zhr. 50 ct.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

rocznie 24 zhr.

półrocznie 12 „

kwartalnie 6 zhr.

miesięcznie 2 zhr.

Cena przedpłaty poza granicami Monarchii Austro-Węgierskiej jest umieszczona w nagłówku Gazety Narodowej.

Uprasza się Szanownych Prenumeratorów, żeby z uwagi na potrzebę sporządzenia nowych adresów, wcześniej przedpłaty nadesłać raczyli.

Nowi kwartalni prenumeratorowie otrzymają bezpłatnie wszystkie drukowane dotąd w Gazecie Narodowej części powieści „Bielca Liwożańska“.

Przegląd polityczny.

Lwów dnia 4. stycznia.

(Położenie włościan w Pradziawie. — Drobne wiadomości z Chorwacji. — Z Hiszpanii. — Sprawy wschodnie. — Serbsko-bułgarskie rokowania pokojowe. — Okólnik Freycinet'a w kwestji rumelijskiej. — Z Egiptu i Sudanu. — Aneksja Birmy. — Sprawa banycyjna w sejmie pruskim. — Kwestja polska na kongresie Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej).

Wychodząca w Würtzburgu Oesterr. Corresp. zamieszcza w tych dniach godny uwagi artykuł o położeniu stanu włościańskiego w Austrii.

„Jeżeli od pewnego czasu — czytamy tam — usiłowania większej części sejmów przedlańskich wrócić zostały w kierunku podniesienia stanu włościan, to uważać to należy za objaw bardzo pożądanego. Z drugiej strony zachodziła już tego gwałtowna potrzeba. Los włościan jest ten sam, co w Niemczech: upadają oni pod względem finansowym, a gospodarstwa ich niszczy. Najlepszym tutaj barometrem jest wzrost długów, obciążających posiadłość ziemską. Według urzędowych zestawień ministerstwa sprawiedliwości, dokonanych na podstawie wykazów ksiąg gruntowych — dług, obciążający chłopską własność gruntową, wzrosły w przeciągu 23 lat (1858 — 1881) niemal w trójnasób. Podniosły się one milionowiec z 1122 milionów do wysokości 3062 mil., przy czym nadmienić należy, że największy przyrost długów przypada na lata 1873 — 75, w których — jak wiadomo — fałszywy liberalizm niemiecki szedł ręką w rękę z ekonomicznym krachem.

Cyfrę te dają wiele do myślenia. Wskazują one, jak za rzekomego liberalizmu z jego fałszywymi teorjami ekonomicznymi włościanie obdźniali się i podpadali coraz bardziej. Wskazują one równocześnie rządowi i partjom konserwatywnym obowiązek zrobienia właśnie wszystkim w kierunku podniesienia stanu włościan, pod względem materialnym, i podania mu ręki pomocnej przeciwko dalszemu obdźnianiu jego własności.

Z Zagrzebia otrzymujemy wiążące ciekawych wiadomości. Damy stolicy chorwackiej przesyłały przez panią Mazzurów, żonę pośta Mazzurów uwiecznionemu Starcewiczowi z okazji jego imienin, jako dar honorowy, puhar srebrny z napisem: „Uwiecznionemu za ojęzyczny dr. Dawidowi Starcewiczowi — Chorwacji zagrzebskiej — 30. grudnia 1885 r.“ Ponieważ p. Mazzurów nie wypuszczonego do więzienia, wręczyła ona puhar stryjowi Starcewiczowi, Antoniemu Starcewiczowi, z prośbą o przesłanie go synowcowi.

Od 1. stycznia r. b. zaczął wychodzić w Zagrzebiu nowy dziennik Agramer Tagblatt, niemiecki organ arystokratycznej partji centrum w sejmie chorwackim. Nowe stronnictwo ukonstytuowało się dopiero niedawno, należało do niego posłowie, chodzący luzem dotąd, tudzież kilku posłów, którzy wystąpili z partji rządowej. W partji tej główną rolę odgrywa br. Živković.

Z Madrytu donoszą, że kilka indywidualności usiłowało wysadzić w powietrze most w Vilches w Andaluzji. Zandarmarja śledziła ich atoli i pięciu z nich uwięziła. W Madrycie zaś wpadła policja na ślad spisku i uwięziła dwie osoby, które — jak domyślają się — należały do uplanowanego już spisku republikańsko-federalistycznego.

Czarnogóra i Grecja przysparzają dziś Turcji więcej kłopotu, niż cała wojna serbsko-bułgarska i kwestja rumelijsko-bułgarskiej unii. Oba wyznaczone państwa niepokoją Portę militarną swoją pozycją, a nadto Czarnogóra swojami wielko-serbskimi planami na przyszłość, nie raz zaś zawiązywaniem bardzo ścisłych stosunków z politycznymi stronnictwami w Serbii. Przeciw Czarnogórze wysłała Turcja na granicę 10.000 wojska, wobec Grecji zaś, postanowiła tymczasowo pozostać w defenzywie z zamiarem jednakże zbrojnego sformowania powstania, gdyby ono na Krecie wybuchnąć miało.

Rokowania pokojowe postępują zółwim krokiem, głównie z tej przyczyny, że obie

strony przystępują do nich z niechęcią i zastrzeżeniami i że żadne z mocarstw nie chce dotąd podjąć się energicznej inicjatywy celem przyspieszenia zawarcia stałego pokoju. O pośredniczącą tę rolę ubiegają się wprawdzie Rosja i Turcja, lecz ani jedna ani druga, nie wysunęła się dotąd na pierwszy plan. Zapewniają tylko, że Porta zgodziła się już w zasadzie z koniecznością uznania unii rumelijsko-bułgarskiej.

Dla braku miejsca niemożemy podać dziś w dosłownem brzmieniu okólnika w kwestji wschodnio-rumelijskiej, wysłanego przez p. Freycinet'a do reprezentantów Francji za granicą.

Nota ta jest wielkiego znaczenia, jeśli się potwierdzi wiadomość, wysłana z Konstantynopola, że mocarstwa przyjęły zawarte w niej propozycje za podstawę do rozwiązania kwestji rumelijskiej. Nie proponując wprost połączenia Bułgarii z wschodnią Rumelią, zmierzając okólnik p. Freycinet'a jednakże do zadośćuczynienia życzeniom ludności rumelijskiej. Równocześnie wskazuje francuzki minister spraw zagranicznych na ostateczne praktyczne uregulowanie tureckiej okupacji wojskowej Bułgarii i haraczu bułgarskiego, dużego Turcji.

Niemia wątpliwości, że w obecnym położeniu i ambarasie finansowym kładzie Porta większą wagę na załatwienie kwestji haraczu, niżeli na zatwierdzenie jej prawa do militarnego obsadzenia Bułgarii, z którego dotąd nie korzystała i do którego i na przyszłość wobec rzeczywistych stosunków niewielką przypisuje wagę.

O skuteczności misji Muktara baszy do Egiptu, wyrażają się niektórzy pisma angielskie, a szczególnie standard, bardzo pesymistycznie. Ogólnie panuje w Anglii przekonanie, że jedynym łącznikiem w dalszym stosunku Egiptu do Turcji, będzie tylko haracz. Standard konczy swój odnosny artykuł w następujących słowach: „Mamy po swojej stronie słuszność, jeśli uciekamy się do wpływu sułtana, celem przywrócenia porządku w kraju, który mu zawsze jeszcze służył roczny haracz, — powrót jednakże całej powagi i władzy tureckiej w Egipcie, jest niedopuszczalnym.“

Aneksja Massawy przez Włochy dała Portie pretekst do wystosowania protestu do mocarstw. W odnośnej nocie stara się Turcja dowiedzieć, że Włochy dopuściły się pogwałcenia istniejących traktatów a zarazem nietykalności jej ziem. Porta wzywa mocarstwa, aby użyły swojego wpływu w Rzymie, celem zwrócenia Massawy prawowitemu tejże zwierzchnikowi.

Anglia otrzymała na gwiazdkę ładny podarek: aneksję Birmy, którą wcielił Indji, lord Dufferin, ogłosił właśnie światu oficjalnie imieniem królowej-cesarzowej. Wszystkie posiadłości króla Tibo weszły tedy do Nowego roku w skład państwa Wielkiej Brytanii, a reszta starożytnego, potężnego niegdyś państwa Birmańskiego, znikła tym sposobem z politycznej karty Azji. Anektowane obecnie przez Anglię terytoria równie są co do rozległości Hiszpanii, liczą zaś cztery miliony mieszkańców. Anglia będzie teraz bezpośrednio sąsiadką Chin i Tonkinu.

W sejmie pruskim wkrótce po jego ukonstytuowaniu się wejdzie pod obrady sprawa banycyjna. W rozprawie weźmie udział także ks. Bismark, który od pięciu lat nie przemawiał w sejmie.

Polacy w Stanach Zjednoczonych Ameryki północnej, których liczą tam do 700.000, nie brali dotychczas żywego udziału w sprawach publicznych. Dopiero od czasu powstania „Związku narodu polskiego“ w Filadelfii, obejmującego całą Polonię w Stanach Zjednoczonych, stosunki zmieniły się nieco na lepsze. Pierwszym objawem tego odrodzenia się emigracji naszej w Ameryce był protest „Związku“ przeciwko ukazowi carskiemu z d. 5. stycznia 1885 r., ścieśniającemu przepisy ukazu grudniowego z r. 1865. Protest ten wręczony został dep. Randallowi i będzie przedmiotem obrad kongresu Stanów Zjednoczonych w Waszyngtonie, których społeczeństwo nasze wzięło udział w niecierpliwym. Komitet „Związku“ wniósł nadto przed wspomnianego wyżej posła Randalla inną jeszcze sprawę na kongres Stanów, a mianowicie podanie, upominające się o sukcesję po jen. Pułaskim, która grozi już zatrąta.

Mowa posła dr. Antoniego Małeckiego

wypowiedziana w sejmie d. 2. stycznia podczas rozprawy nad wnioskiem p. Romańczuka.

Wysoka Izbo! Zapisalem się do głosu jako mający przemawiać przeciw wnioskowi, muszę jednakowoż na samym wstępie zaznaczyć, że całe przemówienie moje będzie się odnosiło tylko do tych ustępów, które dotyczą komisji edukacyjnej proponowanych, które się odnosi do szkół średnich; a zatem przeciw wnioskowi dotyczącemu szkół ludowych, wcale nie przemawiam nie zamierzam.

Następnie zrobię tu uwagę także przedwstępnie, że jeżeli będę mówił przeciw wnioskowi komisji, to jednak z tego bynajmniej nie wynika, że będę mówił przeciwko jej duchowi. Przeciwnie, stanowisko moje, a moge śmiało dodać, także i całej komisji szkolnej, jest tego rodzaju, że narodowość ruską jako odrębną uznajemy, że widzimy, że ta narodowość żyje, że się chce rozwijać; uwzględniamy postępy tego życia i życzymy Rusinom i pragniemy, żeby te postępy były coraz dalsze, słowem, żeby byli zadowoleni, żeby nie czuli w rozwoju i usiłowaniach tych żadnych pęt, a tymbarndziej, moi panowie, jeżeliby temi pętami miała być narodowość nasza i stan rzeczy dotyczący nas.

Toby było bardzo bolesne. A zatem, moi panowie, co do ducha wniosku komisji, i wniosku szanownego posła Romańczuka, stoję zupełnie na tym samym stanowisku i pragnę, jak on, żeby

uczeń, jak to proponował pierwotnie poseł Romańczuk. A cóż będzie z resztą młodzieży tej klasy? Ta reszta jest i teraz jeszcze tak liczna, że ją rozłożyć wypadnie na dwa oddziały. Wieg cóż? Oto stało się tak, że co dotąd utrzymywał tutaj skarb państwa tylko dwa oddziały, będzie ich dotąd musiał utrzymywać trzy. I gdyby jeszcze chodziło o jedno tylko takie przekształcenie stosunku, wydatki nowe nie byłyby zbyt znaczne. Ale tu ma chodzić o cały szereg, i to w rosnącej z czasem progresji takich przekształceń. Jakże więc wierzyć w to, że skarb państwa będzie mógł utrzymać tylko na paralelki.

Zdaje mi się, panowie, że dowiodł, że już ze stanowiska finansowego dojść do celu na tej drodze okazuje się być złudzeniem. Teraz przechodzę do drugiego powodu, dla którego przeciw wnioskowi przemawiam. (C. d. n.)

Sprawy sejmowe.

Na sobotniemu posiedzeniu sejmowym postawiono trzy nowe wnioski, a to poseł Małecki w sprawie szkół ruskich, poseł Pławicki o zalesieniu nieużytków w powiecie nowotarskim i poseł Władysław Koziobrodzki o przymusowe asekurowanie budynków szkół ludowych.

Wniosek posła Małeckiego opiewa: Wysoki sejm raczy uchwalić! Ustęp b) i c) art. V. tadzień autyktul VII. ustawy krajowej o języku wykładowym itd. z r. 1867. zostają uchylone w stylizacji dotychczasowej.

Art. V. O zmianach co do języka wykładowego w szkołach średnich, z funduszu nmi n. utrzymywanych w ogóle, a w szczególności mających na celu stopniowe rozszerzenie wykładow w języku ruskim, a to przez wyłączenie albo też w pewnych tylko przedmiotach zaprowadzenie go stale — bądź w poszczególnych klasach głównych lub pobocznych (równoległych), bądź z czasem w całych gimnazjach lub szkołach realnych — stanowiąc będzie na przyszłość sejm, po wysłuchaniu Rad powiatowych.

Wniosek posła Pławickiego opiewa: „Wysoki sejm raczy uchwalić: Wywaja się c. k. rząd, aby już w roku 1866 zbadal i zestawiał wykaz nieużytków pow. nowotarskiego przydatnych pod uprawę lasu; a) z porozumieniem z gminami zbadat te puste pastwiska, które żadnego dochodu nie dają, i przedstawił projekt ich zalesienia; b) ażeby przeprowadził rokowania z gminami na podobne podstawie, jak przy zalesieniu wydmisk, dotyczące dostawienia robotnika; c) ażeby się zastanowił, czy w tak ważnej części kraju jak nowotarski powiat, uienależałoby ustanowić osobnego urzędnika inspekcji lasowej“.

Wniosek posła Władysława Koziobrodzkiego opiewa: „Wysoki sejm raczy uchwalić następującą ustawę: §. 1. Budynki wyłącznie przeznaczone na cele publiczne szkoły ludowej, mają być w zakładzie asekurowanym od ognia bez przerwy ubezpieczone. §. 2. Koszta ubezpieczenia należą do wydatków wymienionych w art. XXIV. ustawy z dnia 2. lutego 1865, mocą której zostają zmienione niektóre postanowienia ustawy z dnia 2. maja 1873 r. (dziennik ustaw krajowych 1. 250) i mają być pokrywane w sposób tamże wskazany. Czynności ubezpieczenia dokonają tamże wskazana Rada szkolna, której szkoła podlega. §. 3. Wynagrodzenie nyskane za szkodę pożarem wyrządzoną, nie może być użyte na inne cele, jak na odbudowanie lub naprawę budynku przez ogień zniszczonego lub uszkodzonego.“

Debata w sprawie ruskiej

Szerokim strumieniem popłynęła rozprawa przez oba sobotnie posiedzenia sejmowe nad najważniejszą dla nas sprawą. Rozprawie tej nie brak i głębokich myśli i prawdziwego zapału dla sprawy publicznej, a całą ożywiła szczerą chęć zgody bratniej w kraju i pożytku kraju. Nawet posłowie uwijający się za specyficznosci ruskiej mniej byli prowokującymi niż kiepdziej; widocznie i im, a przynajmniej szanownemu wnioskodawcy, o rzecz a nie o spór chodziło.

Mów reasumować tu nie będziemy, znajdując czytelnicy w spraw zdanu, niektóre z nich powtórzmy dosłownie wedle stenograficznych zapisów. Nie będziemy także wdawać się w przypuszczenia i ocenienie ewentualnych rezultatów rozprawy, która niewątpliwie dziś dobiegnie do końca. Nam idzie tutaj o te słowa i myśli, dla których podniesienia właśnie czas i miejsce wśród gorącej parlamentarnej walki. Dla sejmów przyjął on i tak zapóźno, lecz dobrze że z tej rozprawy, która dla kraju nigdy zamknięta być nie powinna — bo chci w niej o żywy i stały kraju interes — nie jedno podnoszące poziom naszych dążeń usiłowanie zostanie czytelnikom naszym bez poś edno zakomunikowane, a jeszcze lepiej, bo, niezbędne aby... zniechęcające tej walki momenta,

zanim zdołałyby znieczyć błogie następstwa rozprawy, zostały odrazu odparte.

Podnieśmy najprzód wysoce pocieszający moment — a tym jest zwycięski pochód idei wzajemności narodowej wśród reprezentacji kraju, idei utrakwistycznej na polu edukacji, wśród tej dyskusji sejmowej. Poseł Małecki, ojciec chrześny tej idei w komisji edukacyjnej, maż osiwiła na polu nauki i zadań edukacyjnych, nie dał się zrazić ani trudnościami dydaktycznymi, ani żadnymi wymyślanymi trudnościami poza kulisa sejmowymi, i w chwili ostatecznej zdecydował się wystąpić z myślą swoją co do odpowiedzialnej organizacji szkolnictwa — nie jako z ideą ogólną do fermentowania, że się tak wyrazimy, wśród społeczeństwa, lecz jako z formalnym wnioskiem prowadzącym, jako z nowelą zmieniającą w tym duchu podstawową ustawę krajową naszego szkolnictwa (z 22. czerwca 1867 r.) Mowa jego słuchana z nętoną uwagą przez całą Izbę, pociągająca siłą wywodów, poruszająca miejscami do głębi uczucie narodowe, snująca się ze ścisłą logiką — miała ten skutek, że bez buchającego płomieniem zapału, podobła znakomitą większość słuchaczy. Gdyby to się działo nie w sejmie, na którym ciąga wykształcone formy parlamentarizmu i — tradycje smutnych doświadczeń, lecz na jakichś placach majoowych, bez regulaminu, niema wątpliwości, że wnioski posła Małeckiego zostałyby stante sessione, nie wśród okrzyków szalonego zapału, ale tem nie mniej radośnie, bo z wiarą wszystko łamiącą, ostatecznie uchwalone.

Powiedzieliśmy „bez regulaminu“ — a w razie tego użyliśmy z rozmysłu, bo niestety pierwszą sfałą, na której się rozbiła ten wniosek przymierza narodowego — jest regulamin. Zakulisowe trudności, i wahanie się meza głębokiego traktowania rzeczy i tej szerokiej ogledności jakim jest poseł Małecki, sprawiły, że wniosek jego (nie mówimy już o samej idei wzajemności narodowej polsko-ruskiej i utrakwizmu szkolnego, podniesionej przez nas z całym publicystycznym naciskiem) pomimo, że był ogadywany i rozstraszany na wsze strony prawie od początku sesji sejmowej, wypadł jak gdyby dens ex machina, ni to jako wniosek samotny, ni jako poprawka do wniosków komisji — i musiał być regulaminowo prostru odpartym narazie.

Konfuzja, której doznał na wstępie, nie zraziła wszakże bynajmniej przekonanych do gruntu słuchaczy; owszem całe odłamy naszego sejm, inaczej klubami zwane, do ostatniej chwili przeciwne stawianiu wniosku, zdecydowały się go popierać, inne głosowały za przekazaniam go do wydziału, a w wydziale, w którym się stężyłymi mnożstwo głosów nie krepujących się postanowieniami specyficznymi klubów naszych, twierdzące: „wniosek Małeckiego jest jedynym logicznym wyjściem z trudności naszego rozwoju wewnętrznego, i nie ma żadnego innego.“

Taki to był triumf mowy czegodnego posła i taki pochód zwycięzkiej idei wzajemności rusko polskiej w Galicji, w Polsce!

Wobec tego efektu, samo z siebie wypada, że nie wspomniemy tu o wrazeniach innych mów znamienitych, choć były między niemi i głębokie myśli, i skonczone przedmiotowo, i budzące płomienistszy zapał, a prawdą patriotyczną sięgającą do najbardziej wewnętrznzych strun duszy każdego, w kim tylko tkwi tradycja narodowa. W ogóle rozprawa była świetna, lecz może za akademicka, i inaczej być nie mogło, gdzie tytu znakomitych profesorów przemawiało. Było to pole właśnie dla ich rozumu politycznego i patriotyzmu oświeconego — boć to były wnioski szkolne.

Szkoda tylko, że w rozprawie zaznaczył się kilkakrotnie, a z szkoda dla rzeczy, specyficznosci profesorski charakter dyskusji. Wytkniemy już też fatalnie formalistyczną logikę sprawozdania komisji, wystawiającej na sztyderstwo pojęcia prawa i zdrowy rozsądek; w ciągu dyskusji zaś spotkaliśmy się z wywodem słynnego profesora a młodego polityka, który w ferworze politycznym nazywając mowę i wniosek Małeckiego „akademickimi“, poszedł tak daleko, iż czynił zadanie komisarza rządowego zbytecznym, dowodząc nam, iż cokolwiekbyśmy czynili dla urczyzwistnienia myśli Małeckiego — i przez niego samego podzielił anęj — rozbił się to będzie musiało koniecznie o ducha i literę ustaw państwowych! Nasze zdanie jest wprost przeciwnie, lecz każdy to przynajmniej, że ten szanowny parlamentarysta może być akademickim: skoncziowym, ale politycznym był — i liberalism!

C. k. uprzyw. galic. akcyjny

Bank hipoteczny

sprzedaje
po kursie dziennym

5% Listy hipoteczne,
jakoteż

5% Premiowane
Listy Hipoteczne

Zlecenia z prowincji wykonuje się odwrotną pocztą bez prowizji.
1893 10-48

PP. Paschalis Souventre
otwierają z dniem 11. stycznia 1896

szkołę śpiewu

mającą na celu kształcenie w śpiewie według metody włoskiej, również jak wydoskonalenie w tak zwanym „bel canto” i w deklamacji.

Szkola przyjmuje dyletantów i artystów. Nauka odbywa się w języku polskim, francuskim, niemieckim i włoskim. Blizsza wiadomość w teatrze brama 8, II. piętro, drzwi 5. 1895 1-3

Wyborny Ser krajowy

w paczkach 5-kilowych
szwajcarski po 62 ct. za kilo,
limburgski po 63 ct. za kilo
Opakowanie 14 ct.

Serownia w Cichawie

poczta Niepołomice.

Każda ciężka lub krąg zaopatrzone są znakomitemi, przedstawiającymi krowę i adres serowni. 3504 5-5

Hereyńskie kanarki

spiewające w tonach wesołych, śmiejących i basowych — niemniej śpiewających i dzwoniących tak w dzień jakoteż przy świetle, nadeszły i są do sprzedania w hotelu Europejskim pokój Nr. 13, 2 piętro C. H. Engel. 1887 1-2

Młody, inteligentny, pilny i rzetelny **człowiek fachowy**, znajdzie umieszczenie w handlu **Hübner i Hanke** we Lwowie jako sędzię miarowy i do podróży. Tylko najlepszej polecańi, zachęcając do swojej oferty, tak w języku polskim jakoteż i w niemieckim. 1890 1-2

Pewna fabryka maszyn, poszukuje zdolnego z zawodem **kupieckim obywatelskim korespondenta**. Tenże musi posiadać język polski i niemiecki w piśmie i słowie, musi się wykazać, że był zatrudnionym w handlu maszyn lub w maszynowym zakładzie fabrycznym i udowodnić, że potrafi prowadzić buhalterję i kupiecką administrację w pełnej ścisłości. Kompetencję zachęca przedłożyć swe oferty co do wymaganego wynagrodzenia z naprowadzeniem dotychczasowego ich zajęcia oraz dołączając świadectwa pod adresem Administracji „Gazety Narodowej” we Lwowie. 1872 2-5

Wprost z południowej Ameryki od producentów sprowadzona **wyborna KAWĘ** poleca pod godłem **„SIRIUSZ”**

Skład kawy we Lwowie
Artura Kościńskiego
Chorążczyzna 1. 22 na dole.

Kosztuje we Lwowie 1 kilo zhr. 1.50
na prowincji 1.70 franko.
4% kilo zhr. 7.70 franko.
Co miesiąca świeży transport. 1892 1-7

Natychmiastowe

zagaszenie ognia

1186 1-7

balonami gumowemi napełnionymi chemicznym płynem do gaszenia ognia, pękają po rzuceniu w ogień i gaszą takowy. Każdy może cudoowną skuteczność tychże zbadać na wolnym miejscu na rozpalonym ogniu. Cena sztuki 1 zł. 30 ct. z pudełkiem. Pierwsza c. k. wyłacz. uprz. fabryka PAGET & CO. we WIEDNIU, Stadt, Riemerstrasse Nr. 13.

Transporta na wyciągniętych linach stalowych.

Koleje na linach drutowych, systemu Th. OBACH.

przeszło 80.000 metrów w ruchu i wykonaniu.

Fabryka maszyn, lin drutowych i kabli we Wiedniu, III, Paulussasse, 3

1008 1-6

Inżynierem z dobrými koneksjami powierzy się zastępstwo.

CHRISTOFFLE & Comp.

we Wiedniu, I. Opernring 5. (Heinrichshof)

Najlepiej posrebrzane i połączone sprzęty stołowe wszelkiego rodzaju.

Sztuce (kasetki), urządzenia serwisowe, zastawy stołowe, garnitury brązowe, przedmioty sztuki itp. dla każdego domu i na podarki po stałych cenach fabrycznych. Gwarantujemy za nami srebro.

Jedyną zastępstwo srebrnych łyżek, widelców, noży i chochla kosztują około 100 zł. za tę samą kwotę otrzymasz następujący komplet:

12 łyżek stołowych	17.-	12 noży deserowych	15.-	12 łyżek do cukru	3.50	1 przyprawka na ocet i oliwę	15.-
12 widelców stołowych	17.-	1 chochla	5.50	1 sztućce do cukru	1.75	1 przyprawka do cukru	1.50
12 noży w. w.	17.-	1 wierzchołka do miaka	3.20	2 podwójne sztućce	7.50	1 widelce zabarstowy	1.50
12 łyżeczek do kawy	9.-	1 łyżka do jarzyn	8.-	1 sztućce do transewer.	7.50	6 podstawiak na szklanki	8.50
12 widelców deserowych	15.-	1 łyżka do kompotów	3.50	1 sztuciec do salaty	9.-		
12 łyżeczek	15.-	1 łyżka do sosów	3.50				

Taki serwis, za srebra kosztujący około 100 zł. zestawem co roku okazuje się 60 zł. stracy procentu, którym pokrywa się w ciągu 3 lat wydatek na serwis ORFEBRE CHRISTOFFLE, ten jednak stawy jeszcze długie lata a w końcu tanim kosztem można go znów potrzebować — pechalnie artykuły dla hoteli, restauracji, kawiarni itp. Zapraszamy do Wiednia, nieustannie otwartego w naszym salonie. III. taryfa I. kosztorys gratis. Przejmiesz się podobnie towaru metalowego wszelkiego rodzaju i tanio się policasz.

Naszym reprezentantem we LWOWIE jest JULIAN STRZELECKI, złotnik w rynku 45. 1006

Zaproszenie do prenumeraty!

„Samorząd“

gazeta polityczna, społeczna, naukowa i ekonomiczna, wychodzi rok szósty pod redakcją p. Marcelo Turkawskiego we Lwowie każdej soboty po południu, a pocztą dochodzi czytelników na prowincji każdej niedzieli.

„SAMORZĄD“ zawiera w krótkości podaną treść wszystkich wiadomości ze świata i kraju z całego tygodnia.

Prenumerata wynosi:

we LWOWIE: rocznie 5 zł., półrocznie 2 zł. 50 ct., ćwierćrocznie 1 zł. 30 ct. na prowincji: „ 6 zł., „ 3 zł., „ 1 zł. 50 ct.

Numer na okaz wysła franco odwrotną pocztą.

Administracja „Samorządu“ we Lwowie (ul. Krakowska 1. I. piętro.) 1890 2-2

Skład fortepianów

Pianin i organów, jakoteż koncesjonowana **Szkola muzyczna LUDWIKA MARKA** w rynku 1. 9. I. piętro.

Nauka gry na fortepianie w III. oddziałach i 8 klasach, od początków do najwyższego wykształcenia. Nauka śpiewu solowego, kompozycji i historii muzyki. Do składu nadeszły z najlepszych fabryk fortepiany Mignon, które pod 10letnią gwarancją się sprzedaje i wypożycza.

●●● Sprzedają na raty miesięcznie od 15 zhr. ●●●

Nowe ozdobne Apollo: pianina i sławne amerykańskie organy pokojowe i kościelne fabryki Estey & Co. 1890 3-7

LE HOUBLON

Najlepsza JUBILKA NA PAPIEROSY jest prawdziwa białka

Przed nabywaniem ostrzeżenie się!

TA BIALKA jest bardzo zalecana przez pp. dr. POHLI, dr. E. LUDWIG i dr. E. LIPPMANN profesorów chemii przy uniwersytecie wiedeńskim dla swego wyjątkowego wosku, wazekach, porcelanach, szklanych i metalowych przedmiotach.

17, rue Bismarck, PARIS

1618 13-36

Karol Kuhn & Comp. we Wiedniu

mają zaszczyt uprzejmie polecić swoje wyroby **piór stalowych i rączek**

Znana wyborna jakość, najobfitszy wybór do wszystkich celów po każdej cenie, nieustannie rozszerzona nowymi gatunkami. 1019 1-24

Do nabycia we wszystkich handlach towarów piarskich.

Założona r. 1879.

Ces. król. austr. dostawca nadwór. Król. belgijski dostawca dworu. Król. niderland. dostawca dworu.

WYNAND FOCKINK

AMSTERDAM.

FABRYKA przednich holenderskich **LIMIEROW**

Skład fabryczny: we WIEDNIU, I. Kołmarkt 4.

Dla dogodności P. T. publiczności można tych prawdziwych likierów nabyć także w znanych handlach smaczniejszych 1107 1-12

Neustein okurzone Pięgielki przeczyszczające świętej Elżbiety.

Przed wszystkimi tym podobnymi preparatami mają pierwszeństwo, albowiem nie zawierają one w sobie żadnych szkodliwych substancji, używane z najlepszym skutkiem w chorobach spodnich organów ciała, przeciw zimicy, chorobom organów pierśiowych, chorobom naskórnym, chorobom ocznym, chorobom mózgu i ust, chorobom dziecięcym, chorobom kobiecym; sprawiają lekkie rozwolnienie, przeczyszczają krew, żaden środek leczniczy nie jest tak korzystnym, a przytem zupełnie nieszkodliwym, ażeby usunąć, to niezawodne źródło prawie wszystkich chorób. Z powodu że się biorą w formie okurzonej, dzieci chętnie zjadają. Pięgielki te zostały odznaczony pochwałnym świadectwem rady dworu profesora PITHA.

Pudełko zawierające 15 pięgielki kosztuje 15 ct., rulonik zawierający 8 pudełek, zatem 120 pięgielki, kosztuje 1 zł.

Przeostroga. Każde pudełko na którym nie znajdzie się firm. Apoteke stem helle gen Leopolda a na stronie odwrotnej marka ochronna jest fałszywym, przed kupnem których się ostrzeżać.

Należy się pilnować, czy nie kupie się zły, albowiem istnieją lub nawet szkodliwy preparat. Należy żądać wyraźnie „Neustein Elisabeth-Pillen“ — to bowiem na obwiłać opatrzone są, uobocznym podpisem

Główny skład we Wiedniu: Apotheke zum heil. Leopold Ph. Neustein, róg Plankengasse i Spiegelgasse. Skład we Lwowie w apt. Mikolacha, Z. Ruckera i J. Beisera. 1411 11-24

Uwaga! Uwaga! Uwaga!

Wydanie dzieł Adama Mickiewicza (prawne) z pomiędzy wszystkich dotychczasowych **najkompletniejsze, najpoprawniejsze i najtańsze** 4 tomy 2 zhr. 50 ct. i 1 20 ct. na ofrankowanie Papier i druk piękny — ozdobny wielki format.

Adres: ADAM KAUZURBA ul. MAJEROWSKA 1. 17. we LWOWIE. 1876 2 3

Eau de Pologne

czyli **Woda Polska** zaleca **ZAKŁAD CHEMICZNO-KOSMETYCZNY** Marbacha i Landaua w Brodach.

Składy: we Lwowie w apt. Z. Ruckera, w Tarnopolu w apt. H. Kahanego, w Jarosławiu w apt. W. Słobockiego, w Drohobyczu w apt. Aichmüllera, w Złoczowie w handlu Anny Roth. 1862 6-12

Do S anownych P. T. Dam!

Nowość! Nowość! Nowość!
Modna! — Piękna! — Eleganckie!

są wyrabiane przez pierwszą i największą w „Wystawie wiedeńskiej“ za robotę mocną i eleganckiego fasonu, premiowaną fabrykę kaffaników damskich

Paryskie kaffaniki damskie

Moje z najdelikatniejszej wełny wyrabiane paryskie kaffaniki damskie są najpiękniejszym ubraniem dla każdej damy, do domu, na ulicę, na promenadę i t. d., są nadzwyczaj giętkie i trwałe, eleganckie i modne.

Podobne są całkiem do rysunku.

Z powodu olbrzymiego odbytu do wszystkich stron świata, jest w położeniu wspaniałe kaffaniki sprzedawane po najniższej cenie najdelikatniejszej

zhr. 3.80 hochprima po 5 zhr.

Każda dama, chcąc mieć piękny, elegancki kaffanik paryski, wielce praktyczny na zimę i wiosnę, powinna natychmiast zamówić, gdyż z powodu bardzo liczących się towar rozchwytywany być może. 1899 1-2

Paryskie Damenjacken Fabrikniederlage Anton Gans, Wien III., Kolontzngasse nr. 8.

Przy zamówieniach należy podać dokładną miarę. — Rozsyłka za pobraniem lub za gotówkę.

Przez wys. rząd **króla** uprzywilejowany **Balsam brzozowy**

Jego Mości **Szwecji** dr. Fl. Lengjela

Już sam sok roślinny, który z brzozy cieknie, jeżeli się pień zawiera, znany jest od najdawniejszej pamięci jako wyborny środek piękności; jeżeli się ale ten sok przyszedł podług przepisu wynaleziony w drodze chemicznej na balsam, wtedy nabiera on istotnie smaczniejszej skuteczności. Jeżeli się tym balsamem posmaruje wieczór twarz lub inne miejsca skóry, wtedy zaraz następnego dnia wydziela się małe łuski ze skóry, która potem staje się mieniąco białą i delikatną.

Balsam ten wygląda powstałe na twarzy zmarszczki i blizny opowstałe i nadaje jej kolor młodocianego; skórze nadaje białą, delikatność i świeżość, ususza w najkrótszym czasie piegi ostudy, zsmiona przyrodzona, czerwoność nosa, przyszytki i inne nieczystości skóry. — Cena słoju wraz z przepisem użycia 1 zhr. 50 ct.

Do nabycia we LWOWIE: w apt. pod „Słobrym Orłem“ Zygmunta Ruckera przy ulicy Krakowskiej; w Czarniowcach u J. Golichowskiego, apt. pod „Opactwem“ 1102 1-7

PAPIER RIGOLLOT

Musztarda w arkuszach do Synapizmów
PRZYJĘTY PRZEZ SZPITALA W PARYŻU
Niezbedny w każdym domu i w podróży.

Wymagać podpis WYNAŁAZCY należy kupować tylko **PRAWDZIWE** opatrzone podpisem atramentem **CZERWONYM** jak obok na **ARKUSZACH** i na **PUDEŁKACH**.

Sprzedaje się we wszystkich **APTEKACH.**

SKŁAD GŁÓWNY: 24, Avenue Victoria, PARYŻ.

Riffner's CONIFEREN-SPRIT.

polecamy najusilniej ten środek.

Znane jako zbawienne, balsamiczno-żywiczne, eteryczne-olejne pierwiastki Bittnera spirytusu ze szpilek sosnowych wskazują użycie takowego w słabościach piersi i szty, jakoteż systemu nerwowego.

Jedyną i wyłącznie jest spirytus ze szpilek sosnowych do nabycia u 1851 6-17

Jul. Bittnera, apt. w Reichenau, Niż. Aus. i w składach niżej przytoczonych.

Cena szklanki spirytusu ze szpilek sosnowych 80 ct., 6 szklanek 4 zhr., patentowanego rozpylacz 1 zhr. 80 ct.

Składy we LWOWIE: w apt. Piotra Mikolacha, Zygmunta Ruckera; w Krakowie: w apt. Konst. Wiszniewskiego; w Jaśle: u K. Palcha; w Tarnopolu u Kahanego.

Tylko prawdziwy z marką ochronną! Patentowany rozpylacz opatrzony jest firmą: „Bittner Reichenau N. Oest.“

Fotominiatury

Pastelowe
Stożana Grzywińskiego
Plac Benedyktynski 1. 2. 1873

Wielna zdrowia.

Pożądane objaśnienia o takowej udziale bez wydatków 1264 1-7

Fryderyk Gelduszek, we Wiedniu, II., kl. Pfarrgasse 1.

Słodowe

korzystnie używane dla kaszalczyb, jako też wszystkie inne gatunki

SORBETOWO TURKICKICH rozyla w puszkach cukierki C. Filiczyskiego w Czerniowcach po 60 ct. 80 za 1 kg. 1 zł. 50 ct. za 1 kg. cenie, za 1/4, kilgr. 45 ct. Opakowanie bezpłatne. 1845 72-7

W składzie fortepianów

Anny Smutny
pełna wyprzedaż fortepianów, pianin i harmonium z najdelikatniejszych fabryk jak Bösendorfera (Mignon), koncertowego Schwabera, Ehrhara i wielu innych po cenach zupełnie zniżonych i na spłatę ratami miesięcznymi.

Z poważaniem
1864 6-8 **Anna Smutny.**

Masło

kuchenne 5 zł., deserowe niesolone 5 zł. 50 ct. w paczkach pięciokilogramowych z opakowaniem i franco, rozsyłka **Zarząd dóbr Nowe siolo koło Strzyja.**

1858 2-7

Erven Lucas Bols

c. k. nadworny dostawca król. niderlandzki dostawca nadw. w AMSTERDAMIE założ. od 1575.

specjalność: **CURACAO-ANISSETTE**

zawsze w zapasie w pierwszych handlach kraju. 1501 1-20

Nauka kroju damskiego

ułatwionym sposobem według najnowszej metody paryskiej.

Cały kurs trwa 1 miesiąc, codziennie po 2 godziny. Przyrządów żadnych nie trzeba prócz papieru. Każda uczennica wykończona jedną suknią kompletnie i dwa szaraki, jeden zmięszony, drugi w płóci. Cały kurs kosztuje 10 zhr. 8-6 poborob.

Zapisywać się można codziennie od godz. 8-6.

M. W. MARIE
uczennica w r. 1890
ul. Zyczakowska 1. 4. II. piętro. 3892

Akuszerka

egzaminowana, mająca odpowiednie pomieszczenie, przyjąć może do siebie na utrzymanie panie, będące w krytycznym położeniu, zapewniając pod tym względem wszelką dyskrecję. **M. W. PLAC** Strzelecki 1. 3. 3042 2-3

Lakier złoty i brązowy

do lakierowania balowych trzewiczków, oraz innych przedmiotów ze skóry, polecają 1890 1-7

Hübner i Hanke we Lwowie.

Na liczne zapytania z prowincji odpowiadamy, że pogłoski, jakoby z powodu nabycia gospodarstwa zaprzestali praktykować, nie mają żadnej podstawy. Ordynując, jak dotąd w chorobach zębów i jamy ust, sporządzając sztuczne zęby i szkielety itd.

Na żądanie nieuzupełnimy kolumna. Moje środki do pielęgnowania zębów i ust (wody i proszki) tak u mnie jak i w handlu W. Ludwiga ul. Halicka. Lwów rynek 24.

M. D. Lisowski
dentysta. 1870 3-7

Konkurencja oszustwu der na konie.

Od 50 lat istniejąca c. k. uprz. kraj.

Fabryka derek i koców

polecają w całem odporu nowo powstałej konkurencji sprzedaż swoich wyrobów, istotnie pod każdym względem wybornych

Derek na konie

od dnia dzisiejszego — tylko po 1 zhr. 60 ct., sztuka — wielkich, grubych, szerokich, niespożytych **derek końskich.**

Derki te są 190 ctm. długie, a 130 ctm. szerokie, z kolorowymi bordiurami, a grube jak deska, dlatego prawdziwie nie do zniszczenia. Koszyka za gotówkę lub za pobraniem pocztowym — Codziennie wysyłamy te derki do wszystkich stron świata i wszędzie znajdują one ogólne uznanie, gdyż używają ich można także jako kołdry na łóżka, a dawniej więcej niż o połowę były droższe.

ADRES: 1889 1-4
Exportwaarenhaus **L. Kon,** Wien, II., Liechtenberggasse n. 9. Proszę na adres dobrze uważać.

Premiowa pożyczka Włoskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

Ogłoszenie.

Na przeznaczony do publicznej subskrypcji w Austro-Węgry Monarchii 200.000 sztuk losów Włoskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża

subskrybowano 309140 sztuk

wskutek czego nastąpić musiała **redukcja**

mianowicie otrzymają ci, którzy subskrybowali

1 do 25 sztuk pełną ilość subskrybowanych losów

subskrybenci zaś	25 do 30 sztuk	otrzymają po 25 losów
„	31 „ 40 „	„ „ 50 „
„	41 „ 50 „	„ „ 35 „
„	51 „ 100 „	„ „ 40 „
„	101 do 1000 „	„ „ 40 procent
„	1001 i wyżej „	„ „ 35 „

w żadnym jednak razie mniej jak 400 losów.

Wszelkie ułamki od połowy począwszy i wyżej będą uważane jako cały los; ułamki zaś niżej połowy nie będą wcale uwzględnione.

Przyznane P. T. subskrybentom losy należy podnieść w myśl warunków subskrypcyjnych najdalej do 31. stycznia 1896 w c. k. uprz. gal. akcyj. Banku hipotecznego.

Banca Generale.

Przedruk nie będzie pteony. 6501 1-1

Wiedeńskie Towarzystwo ubezpieczeń we Wiedniu

Biuro: I, Himmelpfortgasse, 1. 6, w własnym domu.

Pełno wplacony kapitał akcyjny

cztery miliony zhr. w. a.

Towarzystwo przyjmuje ubezpieczenia przeciwko szkodom **ogniowym, gradowym**, jakoteż przeciw szkodom wynikłym podczas **transportu**, pod najprzystępniejszymi warunkami.

Blizszych wyjaśnień udziela Generalna Agencja we Lwowie, plac Marjański, 1. 6/7, jakoteż jej wszystkie agencje na prowincji.

Wiedeński Zakład ubezpieczeń na życie i rent we Wiedniu

Biuro: I, Himmelpfortgasse, 1. 6.

Pełno wplacony kapitał akcyjny

jeden milion zhr. w. a.

Zakład przyjmuje ubezpieczenia: a) na wypadek śmierci, b) na przeżycie, c) na posag, d) na pobór renty — jakoteż e) na ubezpieczenie kapitału z zapewnieniem 40% udziałem w zysku rocznej premii, za każdy trzyletni okres życia, i f) na ubezpieczenie asocjacyjne na przeżycie z zapewnieniem minimalnym kapitałem 1 85% udziałem w zysku, po najniższych premiach i pod najkorzystniejszymi warunkami. 1848 12-24

Wszelkich wyjaśnień udziela Generalna Agencja we Lwowie Wiedeńskiego Towarzystwa ubezpieczeń, jakoteż jej agencje na prowincji.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Platon Kostecki.

Z drukarni „Gazety Narodowej“